CURTEA DE APEL BĂLŢI

Prima instanţă: Judecătoria Bălți ,sediul central, judecător Eduard Balan
Dosarul nr. 3a-178/2022

D E C I Z I E

Colegiul Civil şi de Contencios administrativ

30 martie 2023 mun. Bălţi

Instanţa compusă din:
Preşedintele completului
judecător Stela Procopciuc
Judecători Corolevschi Dumitru, Diana Stănilă
Grefier Natalia Pasat

examinând, în ședință publică, cererea de apel declarată de Consiliul raional Sîngerei împotriva hotărîrii judecătoriei Bălți, sediul central din 25 iulie 2022 la cererea de chemare în judecată în contencios administrativ înaintată de Bîrsanu Ion privind anularea deciziei Consiliului raional Sîngerei nr.1/1 din 31.03.2022, obligarea restabilirii în funcție, efectuarea calculelor salariale, încasarea prejudiciului moral și compensarea cheltuielilor de judecată,

a constatat:

Pretenţiile reclamanților :

1. La 3 mai 2022, reclamantul Bîrsanu Ion a înaintat acțiune în ordinea contenciosului administrativ către Consiliul raional Sîngerei privind anularea deciziei nr.1/1 din 31.03.2022, obligarea restabilirii în funcție, obligarea efectuării calculelor salariale, încasarea prejudiciului moral și compensarea cheltuielilor de judecată.
2. În motivarea acțiunii reclamantul a indicat că, prin hotărârea Judecătoriei Bălți sediul Central din 08.11.2019 Bîrsanu Ion a fost desemnat consilier în cadrul Consiliului r.Sîngerei în urma alegerilor locale. Ulterior, prin decizia Consiliului r.Sîngerei nr.9/3 din 27.11.2019 reclamantul a fost desemnat în funcția de vice-președinte al r.Sîngerei, iar prin decizia Consiliului r.Sîngerei din 29.11.2019 reclamatului i-au fost stabilite obligațiuni de serviciu precum monitorizarea și coordonarea activității în domeniul agriculturii, energeticii, construcției, reparării drumurilor de interes raional, infrastructurii, arhitecturii, ecologiei, relației funciare și cadastru, totodată coordonează și verifică activitatea serviciilor publice ale Consiliului r.Sîngerei cu serviciile publice

desconcentrate la soluționarea întrebărilor de interes raional, Inspecția Ecologică, Intehagro, Direcția Statistică, SA ”Red Nord”.

3. Mai indică faptul că, prin decizia Consiliului r.Sîngerei nr.10/6 din 19.12.2019 a fost constituită Comisia de disciplină pentru funcționarii publici numiți în funcții de către Consiliul r.Sîngerei, în cadrul căreia Tudor Tutunaru a fost ales președinte, iar Aliona Crăciun, secretarul Comisiei de disciplină, în temeiul Legii nr.158 din 04.07.2008 cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public, Hotărârii Guvernului nr.201 din 11.03.2009 privind punerea în aplicare a legii menționate.
4. Menționează că, prin decizia nr.5/14 din 01.10.2021 a fost verificată activitatea vice-președintelui r.Sîngerei Bîrsanu Ion în perioada anului 2019 - 6 luni 2021, care a fost apreciată ca nesatisfăcător, însă careva încălcări disciplinare nu au fost constatate și sancțiuni corespunzătoare nu au fost aplicate. Totodată, indică faptul că, prin deciziile Consiliului r.Sîngerei din 27.11.2019, a fost modificată Lista statelor de personal din 2 în 3 funcții de vice-președinte al Consiliului r.Sîngerei.
5. Reclamantul indică că, începând cu 01.03.2022 a început activitatea de constatare a pagubelor cauzate culturilor agricole în urma calamităților naturale, fapt constatat prin Actul nr.l din 01.03.2022 la SRL”Vladluca” din s.Alexandreni r.Sîngerei. Astfel, conform Tabelului de pontaj, reclamantul a activat toată luna decembrie 2021 precum și în luna martie 2022 fară absențe de la serviciu, concedii medicale cu excepția zilelor de la 01-08 martie, când a fost în concediul anual de odihnă.
6. Prin interpelarea nr.02/1-15/644 președintele r.Sîngerei a solicitat explicații de la reclamant despre absența de la serviciu din data de 08.12.2021, cât și folosirea transportului de serviciu de model Dacia Logan în interese personale, indicând că, există imagini video și declarațiile martorului Cebotari Vasile, ce pot confirma faptul dat.
7. Mai indică că, prin solicitarea nr.02/1-1 din 10.03.2022 președintele r.Sîngerei informează reclamantul că, a fost inițiată procedura de eliberare de funcție și încetarea înainte de termen a mandatului de vice-președintele r.Sîngerei, solicitând informații în temeiul art.85 Codul administrativ și explicații despre faptele de folosire a automobilului de serviciu în scop personal, asigurarea obligatorie a mijloacelor de transport a Consiliului raional la Compania de Asigurare SA”Transelit”, folosirea orelor de lucru în interese personale și politice, înntr-o păerioadă de 5 zile.

8. Reclamantul menționează că, la 14.03.2022 președintele r.Sîngerei a solicitat opinia consultativă a organizației sindicale primare privind concedierea din funcție a reclamantului - membru al sindicatelor, în baza art.87 Codul Muncii. Prin notificarea din 21.03.2022 a fost înștiințat despre faptul că, prin dispoziția președintelui r.Sîngerei nr.32 din 18.03.2022 este convocată ședința Consiliului r.Sîngerei cu ordinea de zi privind eliberarea din funcție înainte de termen a vice-președintelui r.Sîngerei, Ion Bîrsanu. Astfel, potrivit procesului - verbal al Comisiei consultative de specialitate din 28.03.2022, nu a fost discutat proiectul deciziei de eliberare din funcție a lui Bîrsanu Ion, menționând că, întrebarea dată va fi discutată la ședința Comisiei din 31.03.2022, fiind acordat reclamantului dreptul de a prezenta probe în apărarea sa, însă dreptul respectiv a fost încălcat, ori, Comisia de specialitate s-a convocat când reclamantul era lipsă, examinând proiectul deciziei de concediere din funcție în lipsa acestuia, avizîndu-1 pentru aprobare.
9. Mai indică că, Comisia consultativă Economie, Finanțe și Buget urma să aibă loc pe 29.03.2022, când reclamantul a fost citat, însă a avut loc pe 30.03.2022, în lipsa sa, în cadrul căreia a fost examinat proiectul deciziei privind eliberarea din funcție a reclamantului, la care membrul comisiei O.Cernei a informat că, reclamantul a fost anunțat verbal să se prezinte la şedinţa din 30.03.2021, însă ultimul a indicat că nu se va prezenta. La fel, în cadrul ședinței juristul a menționat că, în proiectul deciziei de eliberare urmează să cințină temeiul juridic de eliberare din funcție, însă proiectul deciziei a fost avizat pozitiv.
10. Ulterior, prin ordinea de zi din 31.03.2022 a ședinței Consiliului r.Sîngerei sub p.l a fost pusă chestiunea privind eliberarea înainte de termen a vice-președintelui r.Sîngerei Bîrsanu Ion. Consiliul r.Sîngerei a votat 20- pentru, 0- contra, 12- abținut, pentru aprobarea deciziei, având în vedere decizia nr.5/14 din 01.10.2021 privind votul de neîncredere a lui I.Bîrsanu, pentru neexercitarea obligațiunilor de serviciu, denigrarea imaginii Consiliului, facilitarea intereselor proprii, discreditarea imaginii Consiliului raional prin declarații nejustificate și autoaprecieri neadecvate, lipsa capacității de respectare a principiilor legalității, lipsa loialității și responsabilității în exercitarea funcției de demnitate publică, constatarea faptului absenței nemotivate din 22.03.2022, folosirea transportului de serviciu în interese personale la 29.03.2022 sub pretextul soluționării petițiilor neînregistrate din partea SRL”Agrocopăceni”, GȚ”Tofan Ico”, plecarea și absența de la serviciu la 30.03.2022 și plecarea în interese personale la TV Nord, în temeiul Avizului

consultativ al organizației sindicale și nemotivarea explicațiilor lui Ion Bîrsanu din 31.03.2022.

11. Mai indică că, prin decizia nr.1/1 din 31.03.2022 s-a decis eliberarea din funcție a vice- președintelui r.Sîngerei, Bîrsanu Ion pentru următoarele motive: absența nemotivată de la locul de muncă timp de 4 ore consecutiv, acordarea serviciilor prin uzul funcției în schimbul altor beneficii, folosirea în scopuri personale a bunurilor angajatorului, executarea necorespunzătoare a obligațiunilor de serviciu, prerogativelor și competențelor sale prin neîndeplinirea atribuțiilor stabilite, denigrarea imaginii Consiliului r.Sîngerei prin acuzații neprobate în adresa conducerii și consilierilor r.Sîngerei, soluționarea petițiilor în afara cadrului legal, iar în confirmarea abaterilor disciplinare constatate, Consiliul a invocat următoarele probe scrise: informația nr.02/1-19 din 28.03.2019, explicațiile colaboratorilor Direcției Agricultură, Cadastru, Urbanism, actele de constatare a petițiilor înregistrate, Decizia nr. 5/14 din 31.10.2021 privind votul de neîncredere a Consiliului r. Sîngerei, propunerea președintelui r.Sîngerei Corcodel Grigore privind eliberarea din funcție.
12. Consideră că, obiectul litigiului de contencios administrativ este un act administrativ, iar raporturile juridice izvorâte din acest litigiu sunt raporturi de muncă, care urmează a fi aplicate în corespundere cu Codul muncii, cu excepțiile unor prevederi ale legii speciale. Astfel, indică că pornind de la faptul că una din acuzațiile aduse este legată de absența nemotivată de la serviciu timp de 4 ore consecutiv. Din conținutul deciziei nu este clar în care zi este fixat faptul abaterii disciplinare de absenta 4 ore consecutiv pe parcursul zilei. Faptul absenței nemotivate 4 ore consecutiv în aceeași zi nu este confirmat prin probe în procedura stabilită de lege, or, nu există nici un act sau proces verbal de absență nemotivată, semnat de reprezentanți ai angajatorului și sindicatelor în modul stabilit de Codul muncii.
13. Invocă faptul că, la caz lipsește propunere din partea angajatorului fată de Comisia de disciplină, care urma să cerceteze cazul în ordinea prevăzută de Hotărârea Guvernului nr.201 din 11.03.2009 privind punerea în aplicare a Legii nr.158 din 04.07.2008 cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public, dar și reieșind din cerințele art.209-210 Codul Muncii (ancheta de serviciu). Asupra cazurilor de încălcare disciplinară reclamantul nu a fost citat de Comisia de disciplină pentru a da explicații, cu dreptul de a prezenta probe, nu au fost audiați martorii, deși, în decizia contestată se invocă că, asemenea circumstanțe există. Comisia nu a venit cu o propunere de aplicare a sancțiunii disciplinare, celei mai aspre, concedierea din funcție, iar angajatorul, nu a

solicitat opinia consultativă a organizației sindicale primare de concediere a salariatului, or, anume Consiliul, adică angajatorul, urma să solicite această opinie, dar nu președintele r.Sîngerei, care de fapt a solicitat aceasta opinie.

14. Susține că, nu a fost obiect de examinare a abaterilor disciplinare nu numai absența nemotivată de la serviciu 4 ore consecutiv, dar și celelalte pretinse încălcări, or, în cazul când angajatorul constată că, privind neexecutarea obligațiunilor de serviciu corespunzător, angajatorul avea la dispoziție un termen pentru aplicarea sancțiunilor disciplinare, nerespectarea căruia, privează angajatorul să-1 supună răspunderii disciplinare pe salariat.
15. Mai relevă că, la caz, autoritatea publică pârâtă a emis actul contestat peste termenii prevăzuți de lege, nerespectarea termenilor de examinare a cazului (petiției, sesizării) atrage după sine decăderea dreptului de a emite actul de procedură, adică decizia din 31.03.2022. Odată cu emiterea deciziei din 01.10.2021 procedura administrativă a fost încheiată și orice act emis în afara procedurii legale și peste termenul acordat de lege este nul. Nulitatea actului inițial duce la nulitatea tuturor actelor emise în perioada de control în afara termenului prevăzut de lege dar și cele pe care s-a bazat.
16. Deși,obiectul litigiului de contencios administrativ este un act administrativ, totuși, raporturile juridice izvorâte din acest litigiu sunt raporturi de muncă, care urmează a fi aplicate în corespundere cu Codul Muncii, cu excepțiile unor prevederi ale legii speciale.
17. Solicită,anularea deciziei Consiliului r.Sîngerei nr.1/1 din 31.03.2022 privind eliberarea din funcție a vicepreședintelui r.Sîngerei Ion Bîrsanu ca ilegală și nemotivată; Obligarea pârâtului Consiliul r.Sîngerei la restabilirea reclamantului Bîrsanu Ion în funcția deținută anterior eliberării din funcție-vicepreședintele r.Sîngerei; Obligarea pârâtului Consiliul r.Sîngerei la efectuarea calculelor salariale rezultate din privarea ilegală de a munci din data eliberării din funcție până la data restabilirii in funcție, inclusiv plățile concediului nefolosit, indemnizații corespunzătoare și 0,3% pentru fiecare zi de întârziere din sumele datorate. Încasarea din contul pârâtului Consiliul r.Sîngerei a daunei morale in mărime de 5 salarii de funcție, în contul reclamantului Bîrsanu Ion. Încasarea din contul pârâtului Consiliul r.Sîngerei a cheltuielilor de judecată.

Poziția instanței de fond:

18. Prin hotărârea Judecătoriei Bălți, sediul central din 25 iulie 2022 s-a admis parțial acțiunea în contencios administrativ depusă de Bîrsanu Ion privind

anularea deciziei Consiliului raional Sîngerei nr.1/1din 31.03.2022, obligarea restabilirii în funcție, obligarea efectuării calculelor salariale, încasarea prejudiciului moral și compensarea cheltuielilor de judecată .

- Se anulează decizia Consiliului raional Sîngerei nr.1/1 din 31.03.2022 cu privire la eliberarea din funcți înainte de termen a vicepreședintelui raionului Bîrsanu Ion.
- Se obligă Consiliului raional Sîngerei să-l restabilească pe Bîrsanu Ion în funcția de vicepreședinte al raionului Sîngerei, începând cu data de 31.03.2022.
- Se obligă Consiliului raional Sîngerei să calculeze și să achite lui Bîrsanu Ion salariul pentru absența forțată de la muncă, începând cu 31.03.2022 și până la restabilirea efectivă în funcție, din care urmează a fi calculate și reținute impozitele și plățile obligatorii la buget.
- Se încasează de la Consiliului raional Sîngerei în beneficiul lui Bîrsanu Ion prejudiciul moral în mărime de un salariu de funcție.
- Se încasează de la Consiliului raional Sîngerei în beneficiul lui Bîrsanu Ion suma de 10000 (zece mii) lei, drept compensarea a cheltuielilor de judecată.
- În rest cererea lui Bîrsanu Ion se respinge.

Solicitarea apelantului:

19. La data de 18 august 2022(f.d.232 Vol-I) în termenul prevăzut de art. 232 alin. (1) Cod administrativ, Consiliul r-Sîngerei a depus apel prealabil împotriva hotărârii Judecătoriei Bălți, sediul Central din 25 iulie 2022, hotărîrea motivată a instanței de fond a fost recepționată de reprezentantul apelantului la 19 octombrie 2022(f.d.9 Vol-II), iar la data de 18 noiembrie 2022 a fost depusă cerere de apel cu indicarea motivelor de fapt și de drept (de la f.d.16 Vol-II).

Argumentele cererii de apel:

20. În motivarea cererii de apel reprezentantul apelantului a invocat primordial argumentele invocate în cererea de chemare în judecată, indicînd la faptul că, nu este de acord cu Hotărârea Judecătoriei Bălți, sediul Central din 25 iulie 2022, considerînd-o ilegală şi neîntemeiată.
21. Menționează că,instanţa de fond contrar cerinţelor legislaţiei, aplicând eronat normele de drept material şi cele de drept procedural a admis parţial cererea de chemare în judecată. Totodată, cu privire la circumstanţele importante pentru soluţionarea cauzei, pe care instanţa de fond le consideră constatate, apelantul consideră că circumstanțele respective nu au fost dovedite cu probe veridice şi suficiente următoarele chestiuni.
22. Reține faptul că, în cazul indicării de către instanţa de fond în dispozitivul hotărârii a menţiunii privind obligarea Consiliului raional Sîngerei la emiterea

actului administrativ privind reîncadrarea în muncă şi încasarea salariului pentru absenţa forţată de la muncă, ar fi creată o situaţie juridică deja existentă, din moment ce decizia Consiliului raional Sîngerei nr.6/12 , prin care reclamantul Prociuc Ludmila a fost numitĂ în funcţia de director al IP"Incubatorul de Afaceri Sîngerei" din data de 23.11.2017, este în vigoare şi produce efecte juridice".

23. În temeiul celor expuse, conducîndu-se de prevederile art. 231-240 al Codului Administrativ RM, Consiliul raional Sîngerei solicită admiterea cererii de apel, casarea Hotărîrii Judecătoriei Bălti 3-19/2022 din 18.05.2022 cu emiterea unei noi decizii privind respingerea cererii depuse de OT Bălţi al Cancelariei de Stat, ca fiind neîntemeiată.

Argumentele referinței depuse de reprezentantul intimatului Bîrsanu Ion – avocatul Procopciuc Angela:

24. La 03 februarie 2023(f.d.32) reprezentantul intimatului Bîrsanu Ion – avocatul Procopciuc Angela a depus referință la cererea de apel prin care a solicitat respingerea ca neîntemeiată a apelului depus de Consiliul raional Sîngerei cu menținerea hotărîrii instanței de fond.
25. Reține primordial în referință argumentele invocate în cererea de chemare în judecată a reclamantului și din hotărîrea instanței de fond ,totodată mai menționînd că, Decizia Consiliului r.Sîngerei nr.1/1 din 31.03.2022 este vădit ilegală, emisă cu încălcarea drepturilor fundamentale la muncă și un trai decent, prevăzute de art.46 din Constituţia RM, la apărare, la un proces echitabil și conradictoriu,cu acuzaţie neclară, neconcretă, nedovedită, prevăzut de art.6 CEDO urmînd a fi anulată cu restabilirea drepturilor incălcate .
26. Totodată,mai indică că viciul deosebit de grav este încălcarea terenului rezonabil de examinare cazului(petiţiei), ori, examinarea în termen rezonabil a cauzei sale rezultă direct din art.6 alin.(1) CEDO.
27. De asemenea, la caz liseşte careva propunere din partea angajatorului față de Comisia de disciplină, care urma să cerceteze cazul în ordinea prevăzută de Hotărîrea Guvernului nr.201 din 11.03.2009 privind punerea în aplicare a Legii nr.158 din 04.07.2008 cu privire la funcţia publică şi statutul funcţionarului public, dar şi reieşind din cerinţele art.art.209-210 Codul Muncii (ancheta de serviciu).
28. Mai mult, asupra cazurilor de încălcare disciplinară reclamantul nu a fost citat de Comisia de disciplină pentru a da explicaţii, cu dreptul de a prezenta probe, nu au fost audiaţi martorii, deşi, în decizia contestată se invocă că asemenea

există, Comisia nu a venit cu o propunere de aplicare a sancţiunii disciplinare- celei mai aspre- concedierea din funcţie, iar angajatorul- Consiliul nu a solicitat opinia consultativă a organizaţiei sindicale primare de concediere a salariatului, ori, anume Consiliul este angajatorul care urma să solicite această opinie, dar nu preşedintele r.Sîngerei- Gr.Corcodel, care de fapt a solicitat aceasta opinie.La fel, nu a fost obiect de examinare a abaterilor disciplinare nu numai absenţa nemotiva de la serviciu timp de 4 ore consecutiv, dar şi celelalte petinse încălcări.

29. Ori, în cazul cînd anagajatorul constată că privind neexecutarea obligaţiunilor de serviciu corespunzător este stabilit prin decizia nr.5/4 din 01.10.2021, avea la dispoziție un termen pentru aplicarea sancţiunilor disciplinare, nerespectarea căruia, privește angajatorul să-l supună răspunderii disciplinare pe salariat.
30. Menționează că, din motivul privării ilegale de posibilitatea de a munci, drept fundamental stabilit de art.46 din Constituție, reclamantul a avut suferinţe psihice și fizice, s-a îmbolnăvit, nu a avut surse pentru existența sa, fapt pentru ce i s-a cauzat daune morale ce pot fi egalate cu 30 mii lei.
31. Totodată, prin acţiunile sale ilicite nu numai că a încălcat principiul securităţii raporturilor juridice, dar şi au îngrădit dreptul la proprietate prevăzut de art.46 din Constituţie, art.l Protocolul nr.l adiţional CEDO- ori în virturtea practicii CEDO Bulava vs Modova, 2007, o plată salarială, cu certitudine poate fi recunoscută o proprietate (în formă bănească), ori, aceasta a fost privată de sursa de existenţă a reclamantului.
32. Remarcă faptul că, instanţa de judecată a cercetat starea justă de fapt în baza tuturor probelor legal admisibile, nefiind legată nici de declaraţiile făcute, nici de cererile de solicitare a probelor înaintate de participanţi, a depus eforturi pentru înlăturarea greşelilor de formă, explicarea cererilor neclare, depunerea corectă a cererilor, completarea datei incomplete şi pentru depunerea tuturor declaraţiilor necesare constatării şi aprecierii stării de fapt, a indicat corect asupra aspectelor de fapt şi de drept ale litigiului care au fost discutate de participanţii la proces, nu a depăşit limitele pretenţiilor din acţiune, însă, totodată, nefiind legată de textul cererilor formulate de participanţii la proces.
33. La fel, aprecierea probelor aşa cum indică apelantul a fost conform legii după convingerea proprie şi bazată pe circumstanţele de fapt stabilite, în special pentru materialele dosarului administratitiv prezentat chiar de pîrît. Deci, nu sunt motive pentru constatarea că aprecierea a fost arbitrară şi că acest fapt ar fi dus la emiterea unei soluţ eronate.

34. Consideră că instanţa de fond justificat a verificat faptul exercitării de către autoritatea publică a dreptului discreţionar, or, acest drept se limitează la faptul dacă autoritatea publică: şi-a exercitat dreptul discreţionar; a luat în considerare toate faptele relevante; a respectat limitele legale ale dreptului discreţionar; şi-a exercitat dreptul discreţionar conform scopului acordat prin lege, competenţa autorităţii publice de a emite actul; existenţa interesului public care justifică emiterea actului administrativ şi a emis o hotărîre motivată, fapt pentru ce apelul Consiliului r.Sîngerei urmează a fi respins ca nefondat.

Argumentele părților:

35. În cadrul ședinței de judecată reprezentantul apelantului Consiliul raional Sîngerei- Teodor Donos a pledat pentru admiterea cererii de apel în temeiul motivelor invocate în aceasta.
36. Intimatul Ion Bîrsanu în cadrul ședinței de judecată a solicitat respingerea ca neîntemeiată a cererii de apel cu menținerea hotărîrii instanței de fond.
37. Reprezentantul intimatului Ion Bîrsanu- avocatul Procopciuc Angela în cadrul ședinței de judecată a pledat pentru respingerea cererii de apel cu menținerea hotărîrii instanței de fond în temeiul argumentelor invocate în referință.

Termenul de declarare a apelului:

38. Potrivit art. 232 alin. (1) din Codul administrativ, apelul se depune la instanța de judecată care a emis hotărârea contestată în termen de 30 de zile de la pronunțarea dispozitivului hotărârii, dacă legea nu stabilește un termen mai mic.
39. Conform art. 111 alin. (3) din Codul de procedură civilă, termenul de procedură stabilit în ani, luni sau zile începe să curgă în ziua imediat următoare datei calendaristice stabilite, datei comunicării actului de procedură sau producerii, evenimentului ori momentului care a condiționat începutul lui.
40. Prin efectul dispozițiilor legale enunțate, în speță, termenul de declarare a apelului a început să curgă la 26 iulie 2022 și a expirat la 24 august 2022, inclusiv.
41. Apelul Consiliului raional Sîngerei a fost depus la 18 august 2022 (f.d.233 Vol-I), adică în interiorul termenului legal .

Aprecierea instanţei de apel:

42. Audiind părțile prezente ,analizând legalitatea hotărârii atacate, prin prisma argumentelor invocate de părți , a materialelor din dosar, Colegiul civil și de

contencios administrativ consideră necesar de a respinge apelul și a menține hotărârea primei instanțe, din următoarele considerente.

43. În conformitate cu prevederile art. 240 alin.(1) lit. a) Cod administrativ, examinând cererea de apel, instanța de apel adoptă una dintre următoarele decizii: respinge apelul.
44. Conform art. 5) din Codul administrativ, activitatea administrativă reprezintă totalitatea actelor administrative individuale și normative, a contractelor administrative, a actelor reale, precum și a operațiunilor administrative realizate de autoritățile publice în regim de putere publică, prin care se organizează aplicarea legii și se aplică nemijlocit legea.
45. Potrivit art. 224 alin. (1) lit. a), b) și f) din Codul administrativ, examinând acțiunea în contencios administrativ în fond, instanța de judecată adoptă una dintre următoarele hotărâri: în baza unei acțiuni în contestare, anulează în tot sau în parte actul administrativ individual, precum și o eventuală decizie de soluționare a cererii prealabile, dacă acestea sînt ilegale și prin ele reclamantul este vătămat în drepturile sale; în baza unei acțiuni în obligare, anulează în tot sau în parte actul administrativ individual de respingere a solicitării sau o eventuală decizie adoptată în procedura prealabilă și obligă autoritatea publică să emită un act administrativ individual, dacă revendicarea pretenției reclamantului de emitere a actului este întemeiată; și respinge acțiunea ca fiind neîntemeiată, dacă nu sînt îndeplinite condițiile de adoptare a unei hotărâri prevăzute la lit. a)–e).
46. În corespundere cu prevederile art. 22 alin. (1) din Codul administrativ, autoritățile publice și instanțele de judecată competente cercetează starea de fapt din oficiu. Acestea stabilesc felul și volumul cercetărilor și nu sunt legate nici de expunerile participanților, nici de cererile lor de reclamare a probelor.
47. Conform art.195 Codul administrativ, procedura acțiunii în contenciosul administrativ se desfășoară conform prevederilor prezentului cod. Suplimentar se aplică corespunzător prevederile Codului de procedura civilă, cu excepția art.169–171.
48. În conformitate cu art. 130 alin. (1)-(4) din Codul de procedură civilă, instanța judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multiaspectuală, completă, nepărtinitoare și nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul și interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege. Nici un fel de probe nu au pentru instanța judecătorească o forță probantă prestabilită fără aprecierea lor. Fiecare probă se apreciază de instanță privitor la pertinența, admisibilitatea, veridicitatea ei, iar toate probele în ansamblu, privitor la legătura lor reciprocă și suficiența pentru soluționarea cauzei.

49. Astfel, prevederile legale enunțate în mod expres, obligă instanța de apel să verifice circumstanțele și raporturile juridice stabilite în hotărârea primei instanțe, precum și cele care nu au fost stabilite și este obligată să verifice legalitatea hotărârii în întregul ei și să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel.
50. Respectiv, conform practicii CEDO instanța de apel, potrivit regulilor unui proces echitabil pornind de la aprecierea rolului determinant al concluziilor sale, are obligația să examineze efectiv problemele esențiale care îi sunt supuse aprecierii și să nu se limiteze doar la însușirea motivelor și concluziilor date de instanța inferioară. *(Hirro Balani c. Spaniei, nr.18064/91 din 09.12.1994 §27; Georgiadis v. Greciei nr.21522/93 din 29.05.1997 §43).*
51. Materialul probator administrat de instanța de fond, denotă următoarea stare de fapt.
52. Conform art.189 din Codul administrativ, orice persoană care revendică încălcarea unui drept al său prin activitatea administrativă a unei autorităţi publice poate înainta o acţiune în contencios administrativ. O acţiune în contencios administrativ poate fi înaintată şi atunci când autoritatea publică nu a soluţionat în termen legal o cerere. În cazurile prevăzute de lege, precum şi în scopul revendicării drepturilor ce reies dintr-un contract administrativ, acţiunea în contencios administrativ poate fi înaintată şi de autoritatea publică.
53. Prin prisma Codului administrativ, instanța de judecată, nu verifică numai legalitatea unui act administrativ ci realizează verificarea exercitării de către autoritatea publică a întregii activități administrative aferente emiterii unui act administrativ, operațiuni administrative, realizarea dreptului discreționar . Prin drept discreționar al autorității publice înțelegem pe de o parte puterea pe care o are, autoritatea publică, în baza legii, să hotărască fie necesitatea actului însuși, fie cuprinsul lui, fie momentul alcătuirii lui, în funcție de interesul general pe care trebuie sa-l satisfacă continuu si permanent serviciul public și pe de altă parte posibilitatea acesteia de a opta între mai multe soluții posibile corespunzătoare scopului legii atunci când aplică o dispoziție legală. Exercitarea dreptului discreționar nu permite desfășurarea unei activități administrative arbitrare. Astfel, instanța de judecată analizează dacă, în procesul activității sale decizionale, materializată prin totalitatea actelor administrative individuale și normative, a contractelor administrative, a actelor reale, precum și a operațiunilor administrative, autoritatea publică a realizat dreptul discreționar: 1) cu respectarea limitelor de competență și

regulilor de procedură instituite de lege; 2) cu luarea în considerare tuturor faptele relevante; 3) conform scopului acordat prin lege.

54. Prin prisma art.225 Cod administrativ, verificarea de către instanţa de judecată exercitării de către autoritatea publică a dreptului discreţionar se limitează la faptul dacă autoritatea publică: a) şi-a exercitat dreptul discreţionar – se constată faptul acțiunii/ inacțiunii autorității publice; b) a luat în considerare toate faptele relevante – circumstanță care se referă la verificarea legalității în fond al activității autorității administrative; c) a respectat limitele legale ale dreptului discreţionar, și d) şi-a exercitat dreptul discreţionar conform scopului acordat prin lege – circumstanțe care se referă la respectarea condițiilor de ordin procedural și a regulilor în materia competenței stabilite de lege.
55. Suplimentar, la capitolul verificării legalității exercitării de către autoritatea publică a dreptului discreționar, urmează a fi verificat faptul respectării prevederilor art.137 Cod administrativ, care stabilește că, în exercitarea dreptului discreţionar atribuit, autorităţile publice trebuie să acţioneze: 1) cu bună-credinţă, 2) în limitele legal stabilite şi 3) cu respectarea scopului pentru care le-a fost atribuit dreptul.
56. Conform art.206 alin.(1) lit.a) Cod administrativ ” O acţiune în contencios administrativ poate fi depusă pentru: a) anularea în tot sau în parte a unui act administrativ individual (acţiune în contestare); b) obligarea autorităţii publice să emită un act administrativ individual (acţiune în obligare); c) impunerea la acţiune, la tolerare a acţiunii sau la inacţiune (acţiune în realizare).
57. Potrivit actelor cauzei rezultă cu certitudine faptul că, în speță, reclamantul solicită anularea deciziei Consiliului r.Sîngerei nr.1/1 din 31.03.2022 prin care s-a decis eliberarea din funcție a vicepreședintelui r.Sîngerei, Bîrsanu Ion pentru următoarele motive: absența nemotivată de la locul de muncă timp de 4 ore consecutiv, acordarea serviciilor prin uzul funcției în schimbul altor beneficii, folosirea în scopuri personale a bunurilor angajatorului, executarea necorespunzătoare a obligațiunilor de serviciu, prerogativelor și competențelor sale prin neîndeplinirea atribuțiilor stabilite, denigrarea imaginii Consiliului r.Sîngerei prin acuzații neprobate în adresa conducerii și consilierilor r.Sîngerei, soluționarea petițiilor în afara cadrului legal, iar în confirmarea abaterilor disciplinare constatate.
58. Mai mult, autoritatea publică pârâtă a invocat următoarele probe scrise: informația nr.02/1-19 din 28.03.2019, explicațiile colaboratorilor Direcției Agricultură, Cadastru, Urbanism, actele de constatare a petițiilor înregistrate,

Decizia nr.5/14 din 31.10.2021 privind votul de neîncredere a Consiliului r.Sîngerei, propunerea președintelui r.Sîngerei Corcodel Grigore privind eliberarea din funcție.

59. Potrivit materialelor cauzei s-a constatat și faptul că, prin hotărârea Judecătoriei Bălți, sediul Central din 08.11.2019 Bîrsanu Ion a fost desemnat consilier în cadrul Consiliului r.Sîngerei în urma alegerilor locale. Ulterior, prin decizia Consiliului r.Sîngerei nr.9/3 din 27.11.2019 reclamantul a fost desemnat în funcția de vicepreședinte al r.Sîngerei, iar prin decizia Consiliului r.Sîngerei din 29.11.2019 reclamantului i-au fost stabilite obligațiuni de serviciu precum monitorizarea și coordonarea activității în domeniul agriculturii, energeticii, construcției, reparării drumurilor de interes raional, infrastructurii, arhitecturii, ecologiei, relației funciare și cadastru, totodată coordonează și verifică activitatea serviciilor publice ale Consiliului r.Sîngerei cu serviciile publice desconcentrate la soluționarea întrebărilor de interes raional, Inspecția Ecologică, Intehagro, Direcția Statistică, SA ”Red Nord”.
60. Potrivit art.22 alin.(2)-(3) a Legii cu privire la statutul persoanelor cu funcţii de demnitate publică, *În cazul demnitarului ales, încetarea înainte de termen a mandatului are loc în condiţiile prevăzute de legislaţia specială ce reglementează activitatea demnitarului respectiv. În cazul demnitarului numit, încetarea înainte de termen a mandatului are loc prin revocarea sau, după caz, eliberarea din funcţie a demnitarului în temeiul actului administrativ al autorităţii care l-a numit în funcţie.*
61. Prevederile art.24 a Legii cu privire la statutul persoanelor cu funcţii de demnitate publică stipulează că, *Dispoziţiile prezentei legi se completează cu prevederile legislaţiei muncii, cu reglementările de drept comun civile, administrative sau penale, după caz, în măsura în care nu contravin legilor ce reglementează activitatea persoanei cu funcţie de demnitate publică*.
62. În temeiul art.50 alin.(2)-(3) a Legii privind administraţia publică locală, *Vicepreşedintele raionului poate fi eliberat din funcţie înainte de termen, cu votul majorităţii consilierilor aleşi, la propunerea preşedintelui raionului sau a unei treimi din consilierii aleşi. Preşedintele şi vicepreşedintele raionului îşi prezintă demisia în faţa consiliului raional*.
63. În acest sens, din analiza aspectelor legate de legalitatea și temeinicia actului administrativ de încetare a raporturilor de muncă cu reclamantul și în raport cu motivul absenței nemotivate de la locul de muncă timp de 4 ore consecutiv, instanța de fond justificat a statuat asupra netemeiniciei acestuia, or,

autoritatea publică pârâtă/angajatorul, nu a demonstrat fără echivoc, existența la caz a temeiului invocat, deși, prin prisma prevederilor art.93 alin.(2) Cod administrativ, prin derogare de la prevederile alin.(1), fiecare participant probează faptele atribuite exclusiv sferei sale.

64. În această ordine de idei, autoritatea publică pârâtă, având în vedere calitatea de angajator în raport cu reclamantul, urma să confirme cu certitudine absența nemotivată a acestuia de la locul de muncă timp de 4 ore consecutiv. Astfel, este de reiterat că, reclamatului i-au fost stabilite obligațiuni de serviciu precum monitorizarea și coordonarea activității în domeniul agriculturii, energeticii, construcției, reparării drumurilor de interes raional, infrastructurii, arhitecturii, ecologiei, relației funciare și cadastru, totodată coordonează și verifică activitatea serviciilor publice ale Consiliului r.Sîngerei cu serviciile publice desconcentrate la soluționarea întrebărilor de interes raional, Inspecția Ecologică, Intehagro, Direcția Statistică, SA ”Red Nord”.
65. Totodată, potrivit explicațiilor reclamantului asupra faptului absenței de la locul de muncă mai mult de 4 ore, acesta a declarat că, începând cu 01.03.2022 a început activitatea de constatare a pagubelor cauzate culturilor agricole în urma calamităților naturale, fapt constatat prin acte de constatare a pagubelor, și anume actul nr.l din 01.03.2022 la SRL”Vladluca” din s.Alexandreni r.Sîngerei.
66. Suplimentar, instanța de nivelul unu a reținut cu temeinicie faptul că, în rezultatul actelor de constatare a absenței de la locul de muncă, autoritatea publică pârâtă pretinde absența reclamantului de la locul de muncă mai mult de 4 ore consecutiv, pentru datele de 22, 29 și 30 martie 2022. În rezultat, prima instanță a constatat cu temeinicie că, datele enunțate corespund cu perioada în care reclamantul invocă faptul că, munca acestuia era prestată în teritoriu, adică, reclamantul realiza monitorizarea și coordonarea activității în domeniul agriculturii. Circumstanțele invocate se confirmă inclusiv prin explicațiile martorului Baciu V., care a declarat că, la 29.03.2022 a primit solicitare de la agentul economic SRL”Agrocopăceni” pentru a participa în componența comisiei pentru constatarea pagubelor aduse culturii de rapiță în urma calamităților naturale, unde s-a deplasat împreună cu reclamantul Bîrsanu Ion, anunțând despre acest fapt Secția resurse umane, înregistrându-se în registrul de deplasări. Relevante la caz sunt inclusiv și explicațiile specialistului superior al Direcției Agricultură Cadastru și Urbanism, Golimbovschi Marina, care a declarat că, la 23.03.2022, s-a deplasat împreună cu reclamantul Bîrsanu Ion, către SRL”Vadluca” Alexăndreni,

pentru constatarea pagubelor cauzate culturilor agricole din urma secetei din toamna anului 2021-iarna anului 2022.

67. În altă ordine de idei, chiar în cadrul dezbaterilor judiciare a ședinței de judecată martorii Tudor Tutunaru, Eremei Iulian au consemnat neprezența reclamantului Bîrsanu Ion la serviciu în biroul acesta, fără a nega faptul că, reclamantul, și-a realizat atribuțiile de serviciu în teritoriu.
68. Totodată, faptul că Ion Bîrsanu s-a deplasat în teritoriu, în interes de serviciu a reclamantului se confirmă și prin declarațiile martorilor Cebotari Vasili și Joian Vladimir.
69. La fel, din analiza actelor de constatare a absenței de la serviciu, se constată faptul că, nemijlocit acțiunea de absență de la serviciu este pretinsă prin faptul lipsei informării Președintelui de raion, Vicepreședinților sau Serviciului resurse umane, despre acțiunile efectuate în teritoriu, în afara biroului de serviciu. Astfel, autoritatea publică pârâtă, recunoaște în prezenta speță că, încălcarea constă anume în nerealizarea corectă a procedurii de consemnare a faptului realizării muncii în teritoriu, în afara birului de serviciu a reclamantului, recunoscând în acest sens că munca a fost prestată în teritoriu, însă fără notificarea în mod procedural corect angajatorul. Astfel, ca urmare a constatării faptului prestării de către reclamant a muncii în teritoriu, autoritatea publică urma doar să intervină față de reclamant cu careva măsuri raportate la o eventuală încălcare a procedurii de consemnare a muncii în teritoriu, ci nu la măsuri de încetare a raporturilor de muncă ca urmare a absenței de la locul de muncă, or, potrivit prevederilor art.206 alin.(5) Codul muncii, *la aplicarea sancţiunii disciplinare, angajatorul trebuie să ţină cont de gravitatea abaterii disciplinare comise şi de alte circumstanţe obiective*.
70. Mai mult ca atît, potrivit dispozițiilor art.29 Cod Administrativ, (1) Orice măsură *întreprinsă de autorităţile publice prin care se afectează drepturile sau libertăţile prevăzute de lege trebuie să corespundă principiului proporţionalităţii. (2) O măsură întreprinsă de autorităţile publice este proporţională dacă: a) este potrivită pentru atingerea scopului urmărit în temeiul împuternicirii atribuite prin lege; b) este necesară pentru atingerea scopului; c) este rezonabilă*.
71. Colegiul civil atestă faptul că, potrivit Fișei de pontaj pentru luna martie 2022, pentru zilele de 23, 29 și 30 martie, reclamantul Bîrsanu Ion a fost cotat cu 8 ore de muncă per zi, fiind astfel constatat faptul prezenței acestuia la locul de muncă și pe cale de consecință prestarea muncii în teritoriu.

72. Sub un alt aspect, din raportul temeiului de concediere privind acordarea serviciilor prin uzul funcției în schimbul altor beneficii, folosirea în scopuri personale a bunurilor angajatorului, instanța de nivelul unu a statuat cu certitudine că, potrivit explicațiilor oferite în cadrul procedurii disciplinare realizate de către autoritatea publică pârâtă, s-a stabilit cu justețe că, utilizarea automobilului de serviciu a fost realizată în scopul prestării muncii în teritoriu, dar nu în interese personale, argumente care nu au fost combătute de către autoritatea publică pârâtă atît în prima instanță cît și în instanța de apel.
73. Cu referire la temeiurile concedierii legate de: executarea necorespunzătoare a obligațiunilor de serviciu, prerogativelor și competențelor sale prin neîndeplinirea atribuțiilor stabilite, denigrarea imaginii Consiliului r.Sîngerei prin acuzații neprobate în adresa conducerii și consilierilor r.Sîngerei, soluționarea petițiilor în afara cadrului legal, instanța de fond a reținut cu justețe că, circumstanțele relevante au fost indicate ca constatare în decizia Consiliului r.Sîngerei nr.5/14 din 01.10.2021 Cu privire la raportul de activitate a Vicepreședinților raionului Sîngerei, fiind acordat realizării atribuțiilor de serviciu a reclamantului, calificativul de necorespunzător și acordat vot de neîncredere, fără aplicarea vreunei sancțiuni disciplinare.
74. În temeiul art.77 Cod administrativ, colaboratorii din cadrul autorităţilor publice sînt obligaţi să soluţioneze numai petiţiile care le sînt repartizate, fiindu-le interzis să le primească direct de la petiţionari sau să intervină în soluţionarea acestora în afara cadrului legal. Încălcarea acestor dispoziţii constituie abatere disciplinară şi se sancţionează conform legislaţiei în vigoare.
75. Potrivit art.209 Codul muncii, (1) Sancţiunea disciplinară se aplică, de regulă, imediat după constatarea abaterii disciplinare, dar nu mai tîrziu de o lună din ziua constatării ei, fără a lua în calcul timpul aflării salariatului în concediul anual de odihnă, în concediul de studii sau în concediul medical. (2) Sancţiunea disciplinară nu poate fi aplicată după expirarea a 6 luni din ziua comiterii abaterii disciplinare, iar în urma reviziei sau a controlului activităţii economico-financiare – după expirarea a 2 ani de la data comiterii. În termenele indicate nu se include durata desfăşurării procedurii penale.
76. În acest context, fiind constatat caracterul necorespunzător al realizării atribuțiilor de serviciu a reclamantului, fiind acordat votul de neîncredere prin decizia Consiliului r.Sîngerei nr.5/14 din 01.10.2021 cu privire la raportul de activitate a Vicepreședinților raionului Sîngerei, sancțiunea urma a fi aplicată în termen de o lună din ziua constatării ei.

77. Sub acest aspect, aplicarea sancțiunii disciplinare prin decizia Consiliului r.Sîngerei nr.1/1 din 31.03.2022, asupra circumstanțelor expuse în decizia Consiliului r.Sîngerei nr.5/14 din 01.10.2021, a fost realizată cu omiterea termenului prevăzut la art.209 alin.(1) Codul muncii.
78. Prin urmare, instanța de fond corect constată necesară și întemeiată la caz soluția de anulare a deciziei Consiliului r.Sîngerei nr.1/1 din 31.03.2022 privind eliberarea din funcție a vicepreședintelui r.Sîngerei Ion Bîrsanu.
79. Potrivit prevederilor art.89 Codul muncii, (1) Salariatul transferat nelegitim la o altă muncă sau eliberat nelegitim din serviciu poate fi restabilit la locul de muncă prin negocieri directe cu angajatorul, iar în caz de litigiu - prin hotărîre a instanţei de judecată. (2) La examinarea litigiului individual de muncă de către instanţa de judecată, angajatorul este obligat să dovedească legalitatea şi să indice temeiurile transferării sau eliberării din serviciu a salariatului. În cazul contestării de către salariatul membru de sindicat a ordinului de concediere, instanţa de judecată va solicita opinia consultativă a organului (organizatorului) sindical privind concedierea salariatului respectiv. (3) Imediat după pronunţarea hotărîrii instanţei de judecată privind restabilirea salariatului la locul de muncă, angajatorul este obligat să emită un ordin de restabilire, pe care îl aduce la cunoştinţa salariatului, sub semnătură sau prin altă modalitate care permite confirmarea recepţionării/înştiinţării, în termen de 3 zile lucrătoare de la data emiterii.
80. În acest context, reieșind din faptul că, instanța de judecată a statuat asupra soluției de anulare a actului administrativ privind încetarea raporturilor de muncă cu reclamantul Bîrsanu Ion, pentru a fi realizată o satisfacție efectivă a drepturilor acestuia, pentru restabilirea reclamantului în drepturile lezate prin actul administrativ contestat și anulat, instanța de fond corect a apreciat ca fiind aplicabilă spre soluția de restabilire a reclamantului la locul de muncă.
81. În acest sens, instanța de nivelul unu a statuat,că după pronunțarea hotărârii instanței de judecată privind restabilirea salariatului la locul de muncă, angajatorul este obligat să emită un ordin de restabilire, astfel, fiind necesară de a fi admisă acțiunea în realizare formulată de reclamantul Bîrsanu Ion, de obligare a pârâtului Consiliul r.Sîngerei la restabilirea reclamantului Bîrsanu Ion în funcția deținută anterior eliberării din funcție-vicepreședinte al r.Sîngerei.
82. Potrivit prevederilor art.228 alin.(1) Cod administrativ, Actul administrativ individual anulat în tot sau în parte de către instanţa de judecată nu produce efecte juridice, în totalitate sau în partea anulată, din momentul emiterii lui.

83. Conform art.90 Codul muncii, (1) În cazul restabilirii la locul de muncă a salariatului transferat sau eliberat nelegitim din serviciu, angajatorul este obligat să repare prejudiciul cauzat acestuia. (2) Repararea de către angajator a prejudiciului cauzat salariatului constă în: a) plata obligatorie a unei despăgubiri pentru întreaga perioadă de absenţă forţată de la muncă într-o mărime care nu va depăşi 12 salarii medii lunare ale salariatului în cazul transferului sau al eliberării nelegitime din serviciu; b) compensarea cheltuielilor suplimentare legate de contestarea transferului sau a eliberării din serviciu (consultarea specialiştilor, cheltuielile de judecată etc.); c) compensarea prejudiciului moral cauzat salariatului.
84. Având în vedere că, actul administrativ individual - decizia Consiliului raional Sîngerei nr.1/1 din 31.03.2022 cu privire la eliberarea din funcții înainte de termen a vicepreședintelui raionului Bîrsanu Ion, a fost anulată la caz, având în vedere restabilirea reclamantului la locul de muncă anterior deținut, angajatorul/autoritatea publică pârâtă, urmează să efectueze calculele salariale rezultate din privarea ilegală de a munci din data eliberării din funcție până la data restabilirii în funcție. În această ordine de idei, instanța de judecată va admite acțiunea în realizare formulată de reclamantul Bîrsanu Ion privind obligarea pârâtului Consiliul r.Sîngerei la efectuarea plăților salariale rezultate din privarea ilegală de a munci din data eliberării din funcție până la data restabilirii în funcție.
85. Prin urmare, cu referire la plățile pentru concediul nefolosit, instanța de fond justificat a respins pretenția reclamantului în partea achitării acestora, or, reieșind din faptul restabilirii reclamantului la locul de muncă deținut anterior, acesta este în drept de a solicita fie acordarea concediului anual plătit, fie, compensarea concediului nefolosit, în mod bănesc, în cazul unei eventuale încetări a raporturilor de muncă.
86. Totodată, Colegiul civil conchide că prima instanță a respins cu temeinicie și pretenția privind plata unei indemnizații corespunzătoare și 0,3% pentru fiecare zi de întârziere din sumele datorate.
87. Potrivit prevederilor art.330 alin.(2) Codul muncii, În caz de reţinere, din vina angajatorului, a salariului (art.142), a indemnizaţiei de concediu (art.117), a plăţilor în caz de eliberare (art.143) sau a altor plăţi (art.123, 124, 127, 139, 186, art.225 alin.(8) etc.) cuvenite salariatului, acestuia i se plătesc suplimentar, pentru fiecare zi de întârziere, 0,3 la sută din suma neplătită în termen.

88. În speța actuală, nu este prezentă o situație de întârziere de plată a salariului ci o situație privind obligarea angajatorului de achitare a salariului pentru perioada de neplată a acestuia în legătură cu încetarea raporturilor de muncă, contestarea actului de concediere în instanța de judecată cu restabilirea reclamantului în funcția anterior deținută, situație neindicată în ipoteza normei legale stabilite la art.330 alin.(2) Codul muncii.
89. În raport cu pretenția privind încasarea din contul pârâtului Consiliul r.Sîngerei a daunei morale in mărime de 5 salarii de funcție, în contul reclamantului Bîrsanu Ion, instanța întemeiat a admis-o parțial, reieșind din următoarele considerente de fapt și de drept.
90. În conformitate cu art.327 alin.(1) Codul muncii, Partea contractului individual de muncă (angajatorul sau salariatul) care a cauzat, în legătură cu exercitarea obligaţiilor sale de muncă, un prejudiciu material şi/sau moral celeilalte părţi repară acest prejudiciu conform prevederilor prezentului cod şi altor acte normative.
91. Potrivit prevederilor art.329 Codul muncii, (1) Angajatorul este obligat să repare integral prejudiciul material şi cel moral cauzat salariatului în legătură cu îndeplinirea de către acesta a obligaţiilor de muncă, în cazul discriminării salariatului la locul de muncă sau ca rezultat al privării ilegale de posibilitatea de a munci, dacă prezentul cod sau alte acte normative nu prevăd altfel. (2) Prejudiciul moral se repară în formă bănească sau într-o altă formă materială determinată de părţi. Litigiile şi conflictele apărute în legătură cu repararea prejudiciului moral se soluţionează de instanţa de judecată, indiferent de mărimea prejudiciului material ce urmează a fi reparat.
92. În acest sens, Colegiul civil reține că instanța de fond a menționat cu certitudine faptul că, se compensează prejudiciul moral cauzat salariatului, legat de eliberarea sau transferul ilegal la o altă munca, mărimea căruia este determinată de instanța de judecată, ținându-se cont de aprecierea dată acțiunilor angajatorului, cât şi de suferințele morale şi psihice ale salariatului.
93. În situația de eliberare nelegitimă din serviciu, potrivit art.90 alin.(3) Codul muncii, mărimea reparării prejudiciului moral se determină de către instanţa de judecată, ţinîndu-se cont de aprecierea dată acţiunilor angajatorului, dar nu poate fi mai mică decît un salariu mediu lunar al salariatului.
94. În situația din speță, având în vedere perioada privării de dreptul de a munci, luând în considerație acțiunile angajatorului/pârâtului și conduita reclamantului atât în raport cu circumstanțele care au stat la baza emiterii actului administrativ contestat cât și în cadrul procedurii administrative,

instanța de judecată apreciază drept necesară și rațională la caz soluția de compensare a prejudiciului moral cauzat reclamantului de către autoritatea publică pârâtă, în sumă de un salariu mediu lunar al reclamantului.

95. În raport cu încasarea din contul pârâtului Consiliul r.Sîngerei a cheltuielilor de judecată, instanța de fond denotă faptul că, potrivit art.82 Cod de procedură civilă, Cheltuielile de judecată se compun din taxa de stat şi din cheltuielile de judecare a cauzei.
96. În conformitate cu prevederile art.94 alin.(1) Cod procedură civilă, Instanţa judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să plătească, la cerere părţii care a avut cîştig de cauză cheltuielile de judecată. Dacă acţiunea reclamantului a fost admisă parţial, acestuia i se compensează cheltuielile de judecată proporţional părţii admise din pretenţii, iar pârâtului - proporţional părţii respinse din pretenţiile reclamantului.
97. Totodată, instanța de judecată la determinarea cuantumului cheltuielilor de judecată a ținut cont în această materie de practica Curţii Europene a Drepturilor Omului. Potrivit acesteia partea care a câștigat procesul nu va putea obține rambursarea unor cheltuieli decât în măsura în care se constată realitatea, necesitatea şi caracterul lor rezonabil (cauzele Costin împotriva României, Străin împotriva României, Stere şi alţii împotriva României, Raicu împotriva României).
98. În ordinea celor relatate, instanța de judecată relevă că, cheltuielile de judecată, pentru a fi încasate de către instanţa de judecată, din contul părţii care a pierdut procesul în beneficiul părţi care a obținut câștig de cauză, acestea trebuie raportate la o serie de criterii, şi anume: criteriul necesităţii, caracterul de realmente suportate şi criteriul de rezonabilitate în raport cu cuantumul cheltuielilor de judecată solicitate de a fi compensate.Necesitatea și rezonabilitatea suportării cheltuielilor de judecată de către reclamant rezultă nemijlocit din necesitatea realizării, apărării dreptului/ interesului încălcat/ contestat al reclamantului.
99. În raport cu criteriul efectivității/realității suportării cheltuielilor de judecată pentru dovada cheltuielilor suportate, se evidențiază necesitatea prezentării, de către partea care pretinde compensarea cheltuielilor, a unor acte confirmative cum ar fi (copii de pe dispozițiile de plată prin virament sau bonuri le de plată).
100. Caracterul necesar al cheltuielilor de judecată rezultă din complexitatea cauzei, multitudinea capetelor de acțiune formulate și soluționate, acțiunile întreprinse de reprezentantul reclamantului – întocmirea și înaintarea acțiunii,

acumularea și prezentarea în instanța de judecată a probelor, reprezentarea intereselor reclamantului în cadrul ședințelor de judecată.

101. În temeiul celor relevate supra, Colegiul civil consideră justificate, necesare și rezonabile încasarea de către instanța de fond a cheltuielilor de asistență juridică în sumă de 10 000 (zece mii) lei, care se confirmă prin bonul de plată seria WL și nr.831543 din 03.05.2022(f.d. 161 vol-I).
102. Din considerentele enunţate, respectînd cadrul legal relevant speţei, instanţa de fond legal și întemeiat în opinia Colegiului civil a admis parțial cererea de chemare în judecată formulată de Bîrsanu Ion privind anularea deciziei Consiliului raional Sîngerei nr.1/1 din 31.03.2022, obligarea restabilirii în funcție, efectuarea calculelor salariale, încasarea prejudiciului moral și compensarea cheltuielilor de judecată.
103. În altă ordine de idei, Colegiul civil reține că la depunerea cererii de apel, Consiliul raional Sîngerei nu a prezentat argumente verosimile și admisibile în combaterea soluției adoptate de prima instanță.
104. Astfel, în lipsa unor argumente coerente și convingătoare, precum și a unui suport probator de natură să răstoarne soluția adoptată pe caz, Colegiul civil conchide că instanța de fond a elucidat pe deplin circumstanțele importante pentru soluționarea cauzei și a aplicat corect normele de drept material și procedural, hotărârea fiind legală și întemeiată.
105. Din considerentele enunțate, Colegiul civil și de contencios administrativ concluzionează că prima instanța a examinat cauza sub toate aspectele, stabilind cu certitudine raportul juridic litigios, circumstanțele de fapt, caracteristice raportului juridic litigios, legea materială ce guvernează raportul juridic, creând participanților la proces, condiții obiective și echitabile, pentru exercitarea drepturilor și obligațiunilor procedurale, fapt ce se încadrează în asigurarea părților a dreptului la un proces echitabil, garantat și asigurat prin art.6 al Convenției Europene pentru apărarea Drepturilor Omului.
106. În asemenea circumstanțe,Colegiul civil ajunge la concluzia de a respinge apelul și a menține hotărârea primei instanțe care este legală și întemeiată .
107. În conformitate cu prevederile art. 240 alin. (1) lit. a) Cod administrativ, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil și de contencios administrativ al Curții de Apel Bălți ,

d e c i d e:

Se respinge cererea de apel declarată de Consiliul raional Sîngerei împotriva

hotărîrii judecătoriei Bălți, sediul central din 25 iulie 2022 la cererea de chemare în judecată în contencios administrativ înaintată de Bîrsanu Ion privind anularea deciziei Consiliului raional Sîngerei nr.1/1 din 31.03.2022, obligarea restabilirii în funcție, efectuarea calculelor salariale, încasarea prejudiciului moral și compensarea cheltuielilor de judecată.
Decizia este executorie însă poate fi atacată cu recurs la Curtea Supremă de Justiție prin intermediul Curții de Apel Bălți în termen de 30 de zile de la notificarea dispozitivului deciziei.
Motivarea recursului se prezintă Curții Supreme de Justiție în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei motivate. Dacă se depune împreună cu cererea de recurs, motivarea recursului se depune la instanța de apel.

Preşedintele completului,

judecător Stela Procopciuc

Judecători Dumitru Corolevschi

Diana Stănilă